

UAB DK „PZU LIETUVA“

***2013 m. RUGSĖJO 30 d.
FINANSINIŲ ATASKAITŲ
SUTRUMPINTAS PAAIŠKINAMASIS RAŠTAS***

PUSLAPIS

BENDROJI DALIS	3 – 4
APSKAITOS PRINCIPAI	5 – 15
AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS	16

UAB DK „PZU LIETUVA“

BENDROVĖS KODAS 1.10057869, KONSTITUCIJOS PR. 7, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.

(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

I. BENDROJI DALIS

Bendroji informacija

UAB DK „PZU Lietuva“ (toliau – „Bendrovė“) buvo įregistruota Lietuvos Respublikos įmonių rejestre 2004 m. lapkričio 2 d. Bendrovės registravimo pažymėjimo Nr. 019084.

Bendrovė teikia ne gyvybės draudimo paslaugas. Draudimo veiklos licencijos Nr. 000021.

Bendrovės akcinį kapitalą 2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. sudarė 904 067 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 100 litų.

Bendrovės akcinio kapitalo 99,76 proc. priklauso „Powszechny Zakład Ubezpieczeń“ SA, identifikacinis numeris (kodas) 010001345, buveinės adresas Ul. Al. Jana Pawła II Nr. 24, Varšuva, Lenkija (toliau – „PZU SA“ ir „Akcininkas“), o 0,24 proc. – fiziniams asmenims.

PZU SA 35,19 proc. akcinio kapitalo priklauso „Lenkijos valstybės išdui“, o 64,81 proc. – kitiems akcininkams. Nuo 2010 m. gegužės 12 d., PZU SA akcijomis prekiaujama Varšuvos akcijų biržoje, ISIN kodas PLPZU0000011.

2013 m. rugsėjo 30 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. PZU SA grupei Lietuvoje priklausė šios draudimo bendrovės:

- UAB DK „PZU Lietuva“;
- UAB „PZU Lietuva gyvybės draudimas“.

2012 m. UAB DK „PZU Lietuva“ įregistravo filialus:

- UAB DK „PZU Lietuva“ Latvijos filialas;
- UAB DK „PZU Lietuva“ Estijos filialas.

Bendrovės darbuotojai

2013 m. rugsėjo 30 d. Bendrovėje dirbo 554 darbuotojai (2012 m. gruodžio 31 d. – 562); iš jų:

- Vadovai 6 (2012 m. gruodžio 31 d. – 6),
- Kiti darbuotojai 548 (2012 m. gruodžio 31 d. – 556).

Bendrovė yra PZU SA grupės narė, todėl platindama savo paslaugas gali intensyviai naudotis visų šios grupės narių pardavimo tinklais.

Bendrovės veikla

Bendrovė turi leidimą šių draudimo grupių ar atskirų joms priklausančių rizikų savanoriško draudimo veiklos vykdymui:

- Sausumos transporto priemonių, išskyrus geležinkelio transporto priemones, draudimas;
- Su sausumos transporto priemonių valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas;
- Su skraidymo aparatų valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas;
- Su laivų (jūrų ir vidaus vandenių) valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas;
- Draudimas nuo nelaimingų atsitikimų;
- Skraidymo aparatų draudimas;
- Vežamų krovinių draudimas;
- Turto draudimas nuo kitų rizikų;
- Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas;
- Draudimas ligos atveju;
- Laivų (jūrų ir vidaus vandenių) draudimas;
- Turto draudimas nuo gaisro ir gamtinių jėgų;
- Laidavimo draudimas;
- Finansinių nuostolių draudimas;
- Geležinkelio transporto priemonių draudimas.

UAB DK „PZU LIETUVA“

BENDROVĖS KODAS 110057869, KONSTITUCIJOS PR. 7, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.

(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

Bendrovės draudimo veiklos licencija suteikia teisę teikti šias privalomojo draudimo rūšis:

- Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas;
- Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomasis draudimas;
- Rangovo civilinės atsakomybės privalomasis draudimas;
- Pagrindinių tyrėjų ir biomedicininė tyrimų užsakovų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas;
- Kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo draudimas.

Informacija apie Bendrovės filialus ir atstovybes

2013 m. rugsėjo 30 d. Bendrovė turėjo 2 filialus užsienyje, 5 regionus ir 26 skyrius (2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 6 filialus, 1 regioną ir 30 skyrių). Bendrovės pagrindinė buveinė yra įsikūrusi Konstitucijos pr. 7, Vilniuje.

Informacija apie Bendrovės dukterines ir asocijuotas įmones

Bendrovė 2013 m. rugsėjo 30 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. dukterinių ir asocijuotų įmonių neturėjo.

Finansiniai metai

Bendrovės finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.

(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

II. REIKŠMINGOS APSKAITOS POLITIKOS

Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Pateiktos finansinės ataskaitos parengtos pagal Verslo apskaitos standartus, 2004 m. vasario 3 d. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos nutarimo Nr. N-7 „Dėl draudimo įmonių finansinės atskaitomybės“ reikalavimus bei Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę reglamentuojančius teisės aktus. Finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis įsigijimo vertės principu, išskyrus tam tikrą finansinį turtą, žemę ir pastatus, kurie yra apskaitomi tikrąja verte.

Pateiktos finansinės ataskaitos yra parengta nacionaline Lietuvos valiuta – litais (Lt).

Toliau apibūdinti svarbiausi apskaitos principai.

Įvertinimai

Finansinių ataskaitų paruošimas pagal Lietuvos Respublikos Draudimo priežiūros komisijos nutarimą Nr. N-7 „Dėl draudimo įmonių finansinės atskaitomybės“, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą, Verslo apskaitos standartus (VAS) ir kitus teisės aktus reikalauja vadovybės įvertinimų ir prielaidų, turinčių įtakos finansinėse ataskaitose pateiktoms sumoms ir finansinių ataskaitų aiškinamajam raštui.

Įvertinimai ir pagrindinės prielaidos yra nuolatos peržiūrimi. Apskaitinių įvertinimų peržiūros rezultatai yra pripažįstami tą laikotarpį, kuriame ši peržiūra buvo atlikta ir jos rezultatai turėjo įtakos jam arba peržiūros laikotarpiu ir ateities laikotarpiais, jei peržiūra turi įtakos einamajam ir būsimajam laikotarpiui.

Prie įvertinimų priskiriami ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiko trukmė, atidėjimai abejotinoms draudėjų skoloms ir investicijoms, techniniai atidėjiniai, regresu atgautinos sumos, atidėtojo pelno mokesčio turto pripažinimas.

Vadovybės nuomone, aukščiau paminėti įvertinimai neturėtų reikšmingai koreguoti finansinių ataskaitų.

Užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta apskaitoje atvaizduojamos nacionaline valiuta pagal operacijos atlikimo dieną Lietuvos banko skelbiamą lito ir užsienio valiutos santykį, kuris apytiksliai lygus rinkos kursui. Piniginis turtas ir įsipareigojimai, įskaitant ir neįvykdytus įsipareigojimus pirkti ar parduoti užsienio valiutą, yra konvertuojami į litus balanso sudarymo dieną. Keitimo kurso skirtumai dėl operacijų užsienio valiutomis įtraukiami į pelno (nuostolių) ataskaitą tuo metu, kai jie atsiranda. Pajamos ir sąnaudos dėl valiutos kurso pasikeitimo, konvertuojant piniginį turtą ar įsipareigojimus į Lt, įtraukiamos į pelno (nuostolių) ataskaitą.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.**

(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

Kokybinė ir kiekybinė informacija apie rizikų apimtį ir valdymą

Bendrovės rizikos valdymas vykdomas centralizuotai, siekiant užtikrinti rizikos valdymo politikų įgyvendinimą visuose Bendrovės lygiuose. Atsižvelgiant į atsakomybės ir kompetencijos lygį, rizikos valdymo funkcijos yra paskirstytos nuo Bendrovės valdybos iki darbuotojų, jas apibrėžiant patvirtintuose valdybos, administracijos darbo reglamentuose bei darbuotojų pareigybinėse instrukcijose.

Bendrovėje daugiau nei penkerius metus veikia Vidaus audito tarnyba. Vidaus audito tarnybos darbas yra reglamentuotas ir planuojamas taip, kaip numatyta Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme ir Draudimo įmonės vidaus kontrolės metodinėse rekomendacijose, patvirtintose Valstybės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos direktoriaus 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 69 ir 2007 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 92 „Dėl privalomų nurodymų draudimo įmonės vidaus auditui“.

Pagrindinės rizikos rūšys, kurias patiria Bendrovė, yra draudimo, likvidumo, kainodaros, operacinė rizika ir rizika, susijusi su investicijų valdymu. Rizika yra ribojama vidiniais bei Lietuvos banko nustatytais normatyvais ar kitais draudimo įmonių veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

Draudimo riziką – tai galimi nuostoliai dėl pagal draudimo sutartis prisiimamos rizikos kompensuoti dėl tam tikrų galimų įvykių draudėjo ar apdraustojo patirtą žalą. Draudimo rizikos valdymo priemonės, naudojamos Bendrovėje, yra pateikiamos žemiau:

1) Draudimo sumos limitai:

- a) UAB DK „PZU Lietuva“ fakultatyvinių persidraudimo atsakomybių limitai apibrėžti patvirtintoje tvarkoje „Fakultatyvinių persidraudimo sutarčių derinimas ir pasirašymas“;
- b) Obligatoriųjų persidraudimo sutarčių limitai, kaip ir visa perdraudimo strategija, tvirtinama Bendrovės valdyboje.
- c) Bendrovės vidiniais metodiniais nurodymais tam tikroms darbuotojų ir/ar tarpininkų kategorijoms n. nustatyti draudimo sumų limitų lygiai, kurių neviršydami jie gali savarankiškai sudarinėti draudimo sutartis;
- d) Vykdamas laidavimo grupės draudimus, yra nustatyti sukauptos nepasibaigusių rizikų draudimo sumos limitai vienam draudėjui ir/ar apdraustajam, atsižvelgiant į perdraudimo sąlygose apibrėžtus reikalavimus.

2) Draudimo rizikos prisiėmimo sąlygos:

- a) Kiekvienam draudimo produktui Bendrovės viduje yra metodiniai nurodymai, nustatantys, kaip įvertinti tipinės rizikos lygį ir pritaikyti rizikos lygį atitinkančias draudimo sąlygas.

3) Draudimo rizikos vertinimo kokybės gerinimas:

- a) Siekiant išvengti nuostolių dėl neteisingai įvertintos prisiimamos rizikos, nustatomi personalo mokymo metiniai planai ir biudžetas, kur prioritetas skiriamas riziką vertinančių ir pardavimus vykdančių darbuotojų kvalifikacijos kėlimui;
- b) Išsamesniam rizikos vertinimui nuolat kuriamos ir tobulinamos portfelio analizės ataskaitos. Turima draudimo apskaitos sistema „DIS2“ patogi greitai portfelio analizei atlikti.

4) Žalų reguliavimo patikimumas:

- a) Siekiant išvengti nuostolių dėl neteisingai įvertintų žalų kompensavimo dydžių ir užtikrinti patikimą išmokėjimų kontrolę, Bendrovėje yra patvirtinta žalų tvirtinimo tvarka;
- b) Siekiant išvengti nuostolių dėl neteisingai įvertintos žalos, nustatomi personalo mokymo metiniai planai ir biudžetas, kurių viena iš krypčių yra žalų reguliavimo specialistų kvalifikacijos kėlimas.

Likvidumo rizika – rizika, kad Bendrovė nesugebės laiku įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų ir/ar, siekdama įvykdyti įsipareigojimus, gali būti priversta parduoti finansinius aktyvus ir dėl likvidumo rinkoje stokos patirs nuostolių. Valdant likvidumo riziką Bendrovė siekia užtikrinti savalaikį Bendrovės finansinių įsipareigojimų įvykdymą bei efektyviai panaudoti likvidžias lėšas. Likvidumo rizikai valdyti Bendrovė naudoja pinigų srautų metodą, kuris yra grindžiamas pinigų srautų planavimu bei prognozavimu.

Kainodaros rizika – tai nenumatyti nuostoliai dėl pasikeitusių rinkos sąlygų draudimo paslaugų kainodaros srityje.

- 1) Siekiant operatyviai reaguoti į pokyčius rinkoje kas mėnesį atliekama rinkos analizė;

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.

(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

- 2) Siekiant operatyviai reaguoti į draudimo produktų rezultatų pokyčius, kas mėnesį daroma visų pagrindinių produktų analizė, o kas ketvirtį – detali analizė;
- 3) Lietuvos draudimo rinka geografinės koncentracijos katastrofų atveju yra pakankamai nedidelė, todėl Bendrovė šio pobūdžio riziką valdo sudarydama ne proporcinio („excess of loss“) perdraudimo sutartis katastrofų atveju turto, statybinių rizikų, krovinių draudimo, transporto draudimo, gyvulių draudimo, nelaimingų atsitikimų draudimo rūšyse;
- 4) 2013 m. Bendrovė planuoja pasirašyti 197 mln. litų įmokų. Planuojama, jog uždirbtos įmokos sudarys 157 mln. litų. Planuojamas bendrasis 63 proc. nuostolingumas.

Finansinėse ataskaitose nurodyti veiklos planai ir prognozės. Faktiniai rezultatai ateityje gali skirtis nuo Bendrovės dabartinių įvertinimų, nes įvykiai ir aplinkybės gali neatitikti prognozių.

Operacinė rizika – tai rizika patirti tiesioginius ir netiesioginius nuostolius dėl netinkamų ar neveikiančių vidaus procesų, sistemų, technologijų, darbuotojų veiksmų, išorinių veiksmų. Operacinė rizika valdoma tokiomis valdymo priemonėmis:

- 1) Pirminės kontrolės priemonės, įgyvendinamos pačiame procesų organizavime, nuolat vertinamame Bendrovės vadovybės;
- 2) Veiklos procesų kontrolei užtikrinti Bendrovėje veikia vidaus audito tarnyba;
- 3) Siekiant optimizuoti veiklos procesų organizavimą, Bendrovėje pradėta diegti pažangesnė informacinė sistema.

Rizika, susijusi su investicijų valdymu ir rizikos valdymo priemonės:

- 1) Investicijų portfelis formuojamas atsižvelgiant į Bendrovės veiklos rizikas, susijusias su vykdoma draudimo veikla bei, priklausomai nuo bendros (laukiamo ar numatomo, Lietuvos ar užsienio) vertybinių popierių rinkos plėtros. Turto paskirstymas pagal teritorijas, rinkas, veiklos sektorius bei subjektus vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais bei bendrais investavimo principais;
- 2) Lėšos, dengiančios draudimo techninius atidėjinius, yra investuojamos, vadovaujantis 2004 m. kovo 9 d. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos nutarimu Nr. N-24 ir valiutų suderinamumo taisyklėmis. Turtas, dengiantis techninius atidėjinius, įvertinamas vadovaujantis atsargumo principu, numatant bet kokių negautinų sumų rizikas.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.**

(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikis nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Ilgalaikiam nematerialiajam turtui priskiriamas turtas, kuris tarnauja ilgiau kaip vienerius metus. Amortizacija yra skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) amortizacijos skaičiavimo metodą per įvertintą naudingą turto naudojimo laiką.

Bendrovė taiko šiuos nematerialiojo turto amortizacijos laikotarpius:

Nematerialiojo turto grupė	Naudingo tarnavimo laikas (metais)
Programinė įranga	4
Įsigytos teisės	5

Žemė ir pastatai

Pastatai ir statiniai apskaitomi perkainota verte atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir turto vertės sumažėjimą, jei toks yra.

Žemė apskaitoma perkainota verte atėmus turto vertės sumažėjimą, jei toks yra.

Tais atvejais, kai perkainojamo turto vieneto vertė padidėja, toks padidėjimas apskaitomas kaip turto vertės padidėjimas ir perkainojimo rezervas. Kai turto vieneto vertė po perkainavimo sumažėja, toks sumažėjimas registruojamas kaip turto vertės sumažėjimas ir pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio nuostoliais dėl turto vertės sumažėjimo, jei šis turtas anksčiau nebuvo perkainotas didinant jo vertę. Tais atvejais, kai perkainojamo turto vertė jau buvo padidinta, o ataskaitiniu laikotarpiu nustatomas turto vertės sumažėjimas, pirmiausiai nurašomas likęs nenudėvėtas perkainojimo rezervas, ir jei jo likučio nepakanka, registruojamos turto vertės sumažėjimo sąnaudos. Tais atvejais, kai anksčiau perkainoto turto vertė padidėja, atstatomas buvęs vertės sumažėjimas, o likusia dalimi didinamas perkainojimo rezervas. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje paskaičiuojamas pastatų perkainotos dalies nusidėvėjimas ir koreguojamas perkainojimo rezervas. Pardavus ar nurašius perkainotą turtą, paskaičiuojamas pastatų perkainotos dalies nusidėvėjimas ir atstatomas nenudėvėtas perkainojimo rezervo likutis.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, atsižvelgiant į nustatytus pastatų naudingo tarnavimo laikotarpius. Pastatų numatomas naudojimo laikotarpis 20 – 60 metų.

Vėlesni remonto darbai, nepagerinantys remontuojamo turto naudingų savybių, ar nepraileidžiantys turto naudingo tarnavimo laikotarpio, yra nurašomi į sąnaudas iš karto, kai šios sąnaudos yra patiriamos. Rekonstrukcijos išlaidos ir remonto darbai, dėl kurių pailgėja turto naudingo tarnavimo laikotarpis ar pagerėja naudingosios turto savybės, yra įskaitomi į turto savikainą ir nudėvimi per iš naujo įvertintą turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Pelnas arba nuostoliai, atsiradę perleidus nekilnojamąjį turtą, apskaičiuojami iš gautų pajamų atimant parduoto turto likutinę vertę bei visas su perleidimu susijusias sąnaudas. Perleidus nekilnojamąjį turtą, pelno (nuostolių) ataskaitoje parodomas sandorio rezultatas.

Kiekvienų metų pabaigoje Bendrovė peržiūri nekilnojamojo turto naudingo tarnavimo laiką, likutinę vertę ir nusidėvėjimo metodą ir įvertinimo pakeitimo [taką, jei tokia yra, pripažįsta perspektyviai.

Ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę ir pastatus

Ilgalaikis materialusis turtas - tai turtas, kurį Bendrovė valdo ir kontroliuoja, iš kurio tikisi gauti ekonominės naudos būsimaisiais laikotarpiais, kuris bus naudojamas ilgiau nei vienerius metus Bendrovės paslaugų teikimui ar administraciniais tikslams (ne investicijoms), kurio įsigijimo savikainą galima patikimai nustatyti ir kuri yra ne mažesnė nei 700 Lt, išskyrus kai kurias informacinių technologijų turto grupes.

Ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus pastatus ir žemę, yra apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei toks yra. Nusidėvėjimas pradėdamas skaičiuoti nuo kito mėnesio po ilgalaikio materialiojo turto įvedimo į eksploataciją ir yra skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) nusidėvėjimo skaičiavimo metodą per įvertintą naudingą turto naudojimo laiką, kuris pagrindinėms ilgalaikio materialiojo turto grupėms yra toks:

Ilgalaikio materialiojo turto grupės	Naudingo tarnavimo laikas (metais)
Transporto priemonės	6 - 10
Biuro įranga	4 - 8
Kitas turtas	4 - 6

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.**

(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

Vėlesnės remonto išlaidos, susijusios su jau atiduotu į eksploataciją ilgalaikiu materialiuoju turtu, pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei jos pailgina turto naudingo tarnavimo laikotarpį ar pagerina jo naudingąsias savybes. Visos kitos patirtos remonto išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

Nuomojamo ir/ar pagal panaudos sutartis naudojamo turto remonto, kuris prailgina nuomojamo turto naudingo tarnavimo laikotarpį ar pagerina naudingąsias savybes, išlaidos yra priskiriamos ilgalaikiam materialiam turtui ir yra pripažįstamos sąnaudomis per likusį nuomos laikotarpį.

Pelnas ar nuostoliai, susidarantys dėl ilgalaikio nematerialiojo turto pardavimo, apskaičiuojami kaip skirtumas tarp pardavimo įplaukų ir turto likutinės vertės. Gautas pelnas ar patirti nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo yra pripažįstami tų metų pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Kiekvienų metų pabaigoje Bendrovė peržiūri ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką, likutinę vertę ir nusidėvėjimo metodą ir įvertinimo pakeitimo įtaką, jei tokia yra, pripažįsta perspektyviai.

Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo, turto nurašymo nuostoliai bei nusidėvėjimo sąnaudos priskiriamos Bendrovės veiklos sąnaudoms.

Investicinis turtas

Investicinis turtas yra nekilnojamas turtas, laikomas uždirbti nuomos pajamas ir/arba pelną iš turto vertės padidėjimo ir yra apskaitomas tikrąja verte, jo nusidėvėjimas neskaičiuojamas. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą, sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažįstant pelnu ar nuostoliu.

Investicinio turto, finansinėse ataskaitose parodyto tikrąja verte, remonto išlaidos pripažįstamos laikotarpio, kuriuo jos buvo patirtos, sąnaudomis.

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo dieną Bendrovė peržiūri likutinę ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti turto atsiperkamosios vertės, Bendrovė paskaičiuoja pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę. Kai gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas, Bendrovės turtas yra paskirstomas atskiriems pajamas generuojančio turto vienetams arba Bendrovės turtas yra paskirstomas mažesnėmis pajamas generuojančio turto vienetų grupėms, kurioms gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas.

Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš grynosios galimo pardavimo kainos, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant ikimokestinę diskonto normą įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką.

Jei turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė padidėja, tai apskaitinė turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas pajamomis iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, vertės sumažėjimo atstatymas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas.

Finansiniai instrumentai

Bendrovė pripažįsta finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus balanse tada, kai Bendrovė tampa finansinės priemonės sutarties šalimi.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.
(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

Finansinių instrumentų tikroji vertė

Tikroji vertė atspindi finansinių instrumentų vertę, už kurią turtas gali būti realizuotas ar įsipareigojimai gali būti padengti. Tais atvejais, kai, vadovybės nuomone, finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė žymiai skiriasi nuo jų apskaitinės vertės, tikroji tokio finansinio turto ir įsipareigojimų vertė yra atskleidžiama atskirai šių finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto pastabose.

Finansinis turtas

a) Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino ir turimas pardavimui

Fiksuoto pasibaigimo termino skolos vertybiniai popieriai, kuriuos vadovybė turėjo tikslą ir galimybes išlaikyti iki išpirkimo termino, buvo priskirti laikomam iki išpirkimo termino turtui. Skolos vertybiniai popieriai, kuriuos vadovybė ruošiasi laikyti neapibrėžtą laikotarpį, tačiau kurie gali būti parduoti esant poreikiui palaikyti likvidumą, keičiantis palūkanų normai, užsienio valiutų keitimo kursui ar kainai, yra klasifikuojami kaip turimas pardavimui turtas. Vadovybė nustato atitinkamą grupavimą finansinio turto įsigijimo metu.

Investicijos apskaitoje yra pripažįstamos sandorio dieną ir pirmiausiai apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais skolos vertybiniai popieriai, kuriuos Bendrovė ketina ir turi galimybę laikyti iki išpirkimo termino, yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota, naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą, atėmus bet kokius pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius, kurie atspindi neatgaunamas sumas. Metinė gautų nuolaidų ar vertės perviršio įsigyjant vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo termino, amortizacija yra kaupiama su kitomis investicijų pajamomis (sąnaudomis) per visą investicijų terminą tokiu būdu, jog pripažįstamos pajamos (sąnaudos) yra pastovios ir tolygios per visą investicijų laikotarpį.

Investicijos, kurios nėra klasifikuojamos kaip laikomos iki išpirkimo, yra priskiriamos prie turimų pardavimui ir vėlesniais laikotarpiais apskaitomos tikrąja verte. Visas realizuotas ir nerealizuotas pelnas ar nuostolis iš investicijų, laikomų pardavimui, atvaizduojamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

b) Gautinos sumos

Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomis įsigijimo verte, o vėliau - amortizuota savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra.

c) Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai - pinigai Bendrovės kasoje ir bankų sąskaitose. Pinigų ekvivalentai – trumpalaikės (iki trijų mėnesių nuo įsigijimo datos) likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai iškeičiamos į žinomas pinigų sumas ir kurių vertės pasikeitimo rizika yra nereikšminga.

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius nėra priskiriamos pinigų ekvivalentams.

d) Suteiktos paskolos

Balanse suteiktos paskolos yra pateikiamos amortizuota savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Suteiktų paskolų vertės sumažėjimo nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai yra objektyvių veiksnių, kad šio turto vertė yra sumažėjusi. Sukauptos paskolų palūkanos atvaizduojamos kartu su suteiktų paskolų balansine verte.

e) Indėliai kredito įstaigose

Terminuotiems indėliams kredito įstaigose priskiriami visi terminuoti indėliai nepriklausomai nuo jų termino (išskyrus vienos nakties indėlius, kurie priskiriami pinigams banke ir kasoje). Indėliai kredito įstaigose apskaitomi amortizuota savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius. Vertės sumažėjimo nuostoliai apskaičiuojami, kai tampa žinoma, kad indėlio gražinimas yra abejotinas. Palūkanų pajamos kaupiamos naudojant apskaičiuotąją palūkanų normą per visą indėlio galiojimo laikotarpį. Sukauptos indėlių palūkanos atvaizduojamos kartu su indėlių likutine verte.

f) Apskaičiuotų palūkanų normos metodas

Apskaičiuotų palūkanų normos metodas – tai finansinio turto ir įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų ir sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Apskaičiuotų palūkanų norma – tai palūkanų norma, kuri tiksliai diskontuoja įvertintus ateities pinigų srautus (įskaitant visus sumokėtus ar gautus mokesčius kurie yra neatskiriama apskaičiuotų palūkanų normos dalis, sandorio išlaidos ir kitas priemokas ar nuolaidas) iki grynosios pirminio pripažinimo apskaitinės vertės per numatytą finansinio turto ir įsipareigojimų laikotarpį arba (jei tinkama) per atitinkamą trumpesnį laikotarpį.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.
(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

---

g) Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinės ataskaitos sudarymo datą Bendrovė įvertina finansinį turta, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių veiksnių, kaip vieno ar kelių įvykių, įvykusių po finansinio turto pirminio pripažinimo, pasekmė, kurie turėjo įtakos finansinio turto įvertintiems ateities pinigų srautams. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pirminio pripažinimo metu.

Reikšmingas arba ilgalaikis listinguojamų ir nelistinguojamų nuosavybės investicijų, klasifikuojamų kaip finansinis turtas laikomas galimam pardavimui, tikrosios vertės sumažėjimas žemiau vertybinių popierių savikainos yra laikomas objektyviu vertės sumažėjimo įrodymu.

Viso kito finansinio turto, įskaitant išperkamasias obligacijas, klasifikuojamo kaip finansinis turtas laikomas galimam pardavimui, ir finansinės nuomos gautinų sumų, objektyvus vertės sumažėjimo įrodymas galėtų būti:

- reikšmingi emitento ar kitos sandorio šalies finansiniai sunkumai; arba
- palūkanų mokėjimo nevykdymas ar uždelsimas; arba
- tampa tikėtina, kad skolininkas bankrutuos arba bus įvykdytas finansinis reorganizavimas.

Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolio suma yra pripažįstama kaip skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir diskontuotų, naudojant pirminę finansinio turto apskaičiuotą palūkanų normą, numatomų ateities pinigų srautų dabartinės vertės.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama per atidėjimų sąskaitą. Kai gautina suma yra neatgaunama, ši gautina suma yra nurašoma per atidėjimų sąskaitą. Atidėjimų sąskaita yra mažinama anksčiau nurašytų sumų atgavimais po balanso datos. Atidėjimų apskaitinės vertės pasikeitimai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Jei po balanso sudarymo datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti įvertinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per pelno (nuostolių) ataskaitą, bet taip, kad įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną investicijų apskaitinės vertės neviršytų amortizuotos savikainos, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Finansiniai įsipareigojimai

Trumpalaikės mokėtinos sumos yra apskaitomos įsigijimo savikaina.

Nuomos apskaita

Nuoma yra pripažįstama išperkamąja, kai pagal nuomos sąlygas perduodama iš esmės visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma – tai į išperkamosios nuomos sąvoką neįeinanti nuoma.

a) Bendrovė kaip nuomotojas

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

b) Bendrovė kaip nuomininkas

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį. Nauda, gauta ar gautina kaip paskata sudaryti veiklos nuomos sutartį, yra paskirstoma tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Akcinis kapitalas ir rezervai

Akcinis kapitalas ir rezervai yra apskaitomi nominalia verte.

Techniniai atidėjiniai

Techniniai atidėjiniai yra skaičiuojami remiantis draudimo veiklą prižiūrinčios institucijos reikalavimais pagal Bendrovės statistiką, atsižvelgiant į prisiimamos draudimo rizikos charakteristikas ir turimus duomenis. Naudojamos prielaidos tikrinamos praėjus protingam laikotarpiui po atidėjinių sudarymo, kurios gali būti tikslinamos joms nepasitvirtinus.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.**

(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

---

a) Perkeltų įmokų techninis atidėjiny (toliau – PĮTA) yra skirtas draudimo veiklos sąnaudoms pagal visas galiojančias draudimo rizikas padengti. Šis atidėjiny apskaičiuojamas kaip pasirašytų įmokų dalis, kuri bus priskiriama Bendrovės pajamoms ateinančiais laikotarpiais. PĮTA skaičiuojamas kiekvienai draudimo sutarčiai atskirai, proporcingai paskirstant pasirašytą draudimo įmoką rizikos galiojimo laikotarpiui. PĮTA skaičiavimui naudojamas dienos metodas, kai draudimo rizikos galiojimo laikotarpis ir iki poliso pabaigos likusio draudimo rizikos galiojimo laikotarpis yra išreiškiami dienomis.

b) Nepasibaigusios rizikos techninis atidėjiny (toliau – NRTA) yra skirtas įmokos nepakankamumui pagal galiojančias draudimo rizikas padengti. NRTA skaičiuojamas atskirai kiekvienai draudimo grupei iš perkeltų įmokų techninio atidėjiny atimant prognozuojamas žalas, prognozuojamas šių žalų sureguliuavimo išlaidas, pridėdant regreso tvarka numatomas atgauti sumas bei atimant perkeltasias įsigijimo bei administracines sąnaudas.

Prognozuojamos žalos skaičiuojamos kaip likusios galioti metinės rizikos, metinio žalų dažnio ir vidutinės žalos sandauga. Prognozuojamos šioms žaloms žalų sureguliuavimo sąnaudos skaičiuojamos kaip planuojamų žalų sumos ir žalų sureguliuavimo koeficiento sandauga. Prognozuojamos regreso tvarka numatomos atgauti sumos skaičiuojamos kaip regreso atgavimo koeficiento ir prognozuojamų žalų sumos sandauga. Metinis žalų dažnis ir vidutinė žala apskaičiuojami atskirai kiekvienam draudimo pogrupiui pagal dviejų-trijų paskutinių metų statistiką.

c) Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny (toliau – NITA) yra skirtas visiems numatomiems išmokėjimams, įskaitant žalų sureguliuavimui reikalingas sumas, pagal visas jau įvykusias žalas, taip pat ir nepraneštas, ir išskaitant subrogacijos ar regreso tvarka numatomas gauti sumas bei numatomas gauti sumas realizavus likutinį turtą. NITA (išskyrus atidėjiny įvykusioms, bet dar nepraneštomis žaloms) apskaičiavimo pagrindas yra kiekvienos praneštos žalos individualus įvertinimas pagal visą turimą informaciją šio atidėjiny sudarymo momentui.

Įvykusių, bet nepraneštų žalų įvertis draudimo grupėms, turinčioms nepakankamą duomenų statistiką, skaičiuojamas Draudiminio nuostolingumo metodu, o draudimo grupėse, turinčiose pakankamą kiekį statistikos, šis įvertis vertinamas Chain-Ladder metodu.

Mokesčiai

Pelno mokesčio sąnaudos atspindi mokėtino einamųjų metų mokesčio ir atidėtojo mokesčio sumą.

Einamųjų metų mokesčiai

Einamųjų metų pelno mokesčiai yra mokamas atsižvelgiant į apmokestinamąjį pelną už metus. Apmokestinamasis pelnas skiriasi nuo pelno, pateikto pelno (nuostolių) ataskaitoje, nes jis neapima pajamų ar sąnaudų straipsnių, kurie kitais metais yra apmokestinami ar įskaitomi ir, be to, jis neapima straipsnių, kurie niekada nebus apmokestinami ar įskaitomi. Pelno mokesčiai apskaičiuojamos naudojant galiojusį ar iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos priimtą mokesčio tarifą. 2012 m. ir 2011 m. Bendrovei taikomas pelno mokesčio tarifas yra 15 proc.

Atidėtas pelno mokesčiai

Atidėtas pelno mokesčiai yra pripažįstamas laikiniems skirtumams tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtojo mokesčio turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins turimą apmokestinamąjį pelną realizuojant laikinuosius skirtumus. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu, arba jei sandorio metu (kito nei verslo jungimas) pripažįstamas turtas ar įsipareigojimai neįtakojama nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinus skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokesčines pasekmes, kurių Bendrovė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus ir kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų, ir Bendrovė ketina sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus grynąja verte.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.

(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

Einamųjų metų ir atidėtasios mokestis už laikotarpį

Einamųjų metų ir atidėtasios mokestis yra apskaitomi sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus atvejus, kai jie susiję su straipsniais, pripažįstamais tiesiogiai nuosavybėje, tokiu atveju mokestis taip pat pripažįstamas tiesiogiai nuosavybėje, arba jei jie atsirado verslo jungimo pirminio pripažinimo metu.

Kiti atidėjiniai

Kiti atidėjiniai yra pripažįstami, kai Bendrovė dėl praėjusių įvykių turi galiojančius įsipareigojimus, ir yra tikėtina, kad bus išieistos lėšos šiems įsipareigojimams padengti bei galima patikimai įvertinti šių įsipareigojimų sumą.

Pasirašytos įmokos ir atiduoto perdraudimo įmokos

Pasirašytas įmokas sudaro per ataskaitinį laikotarpį pasirašytų sutarčių, besitęsiančių ne ilgiau nei vienerius metus, įmokos, per ataskaitinį laikotarpį pasirašytų sutarčių, besitęsiančių ilgiau nei vienerius metus, įmokos, tenkančios vieneriems draudimo metams, bei praėjusiais finansiniais metais pasirašytų sutarčių, besitęsiančių ilgiau nei vienerius metus, įmokos, tenkančios ataskaitiniams metams, atėmus įmokas pagal negaliojančius ar nutrauktus draudimo polius bei įvertinus abejotinų pasirašytų įmokų pokytį. Uždirbtos įmokos apima ataskaitiniam laikotarpiui priskirtinas įmokas, t.y. per ataskaitinį laikotarpį pasirašytas įmokas, pakoreguotas perkeltų įmokų techninio atidėjinio pokyčiu per atitinkamą laikotarpį.

Perdraudikų dalis uždirbtose įmokose apima per ataskaitinį laikotarpį pasirašytų įmokų dalį, atiduotą perdraudimams ir pakoreguotą perkeltų įmokų techninio atidėjinio pokyčiu, tenkančiu perdraudikams atiduotoms įmokoms.

Išmokos

Išmokų sąnaudos apima per ataskaitinį laikotarpį išmokėtas sumas, t.y. išmokas, žalos suregulavimo sąnaudas, atėmus regresu atgautinas sumas bei numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio pokytį per ataskaitinį laikotarpį.

Regresu atgautos sumos apima per ataskaitinį laikotarpį faktiškai atgautas sumas iš trečiųjų šalių pinigais, arba pardavus perimtą turtą, bei po ataskaitinio laikotarpio pabaigos atgautinas sumas, susijusias su iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos išmokėtomis žalomis, atsižvelgiant į tokių sumų tikėtiną sumokėjimo laikotarpį bei tikimybę jas atgauti.

Žalų suregulavimo sąnaudas sudaro žalų suregulavimo centrų sąnaudos bei tam tikra Bendrovės būstinės ir filialų sąnaudų, priskiriamų remiantis Bendrovėje patvirtinta metodika, dalis.

Perdraudikų dalis išmokų sąnaudose apima pagal perdraudimo sutartis perdraudikų apmokėtas arba iš perdraudikų gautinas sumas už Bendrovės per ataskaitinį laikotarpį sumokėtas išmokas, pakoreguotas numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio perdraudikų dalies pokyčiu per ataskaitinį laikotarpį, perdraudikų daliai tenkančiais regreso bei išoriniais žalų reguliavimo išlaidų kaštais.

Investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Visos investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos, susijusios su draudimo veikla ir su nuosavo kapitalo investavimu, priskiriamos investicinėms veiklos pajamoms ir sąnaudoms. Iš netechninės dalies, remiantis techninių atidėjinių ir nuosavo kapitalo santykiu, investicinio pelno dalis perkeliama į ne gyvybės draudimo techninę pelno (nuostolių) ataskaitos dalį. Techninių atidėjinių bei akcininkų nuosavybės sumų santykiai yra nustatomi vadovaujantis matematinio atitinkamų dydžių laikotarpio pradžios ir pabaigos vidurkiu.

Įsigijimo sąnaudos

Įsigijimo sąnaudos apima sąnaudas, kurios patiriamos sudarant draudimo sutartis. Įsigijimo sąnaudas sudaro komisiniai, mokami agentams ir tarpininkams už draudimo polisų platinimą, reklamos ir pardavimų rėmimo sąnaudos, pardavimo padalinių veiklos sąnaudos, pardavimo padalinių darbuotojų darbo užmokestis bei socialinio draudimo įmokos.

Su būsimais laikotarpiais susijusios komisinių sąnaudos balanse parodomos kaip atidėtosios įsigijimo sąnaudos. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos apskaičiuojamos proporcinu (pro-rata) metodu kiekvienam polisui atskirai. Komisinių sąnaudų dalis, tenkanti ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nepareikalautoms įmokoms, balanse parodoma kaip sukauptos komisinių sąnaudos. Sukauptos komisinių sąnaudos apskaičiuojamos proporcinu (pro-rata) metodu kiekvienam polisui atskirai.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.
(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

Komisiniai priskiriami tiesiogiai kiekvienam polisui bei atitinkamai draudimo grupei, o kitos įsigijimo sąnaudos priskiriamos draudimo grupėms, atsižvelgiant į sudarytų sutarčių skaičių.

Administracinės sąnaudos

Į administracinių sąnaudų straipsnį Bendrovė įtraukia sąnaudas, tiesiogiai nesusijusias su draudimo sutarčių sudarymo, žalų reguliavimo, investavimo veiklomis. Šios sąnaudos draudimo grupėmis priskiriamos vadovaujantis Bendrovėje patvirtinta metodika.

Kitos techninės veiklos pajamos ir sąnaudos

Kitos pajamos ir atitinkamai patirtos sąnaudos už kitų įmonių draudimo produktų platinimą kitose techninėse pajamos ir sąnaudos atvaizduojamos iš karto, pardavus kitos draudimo bendrovės polisą.

LR transporto priemonių draudikų biurui mokami atskaitymai nuo pasirašytų privalomojo transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės draudimo įmokų pripažįstami sąnaudomis per susijusių draudimo įmokų uždirbimo laikotarpį.

Visos kitos techninės veiklos pajamos ir sąnaudos pripažįstamos remiantis kaupimo principu.

Kitos pajamos ir sąnaudos

Kitos pajamos apima pajamas, uždirbtas suteikus paslaugas, kitas nei draudimo: uždirbtos palūkanos, kurios nėra susijusios su investicijomis, tokios kaip palūkanos už banke laikomus pinigus; uždirbtos pajamos iš valiutos konvertavimo ir valiutos kurso perskaičiavimo, kurios nėra susijusios su investicijomis; pelnas iš balanso pozicijų, nesusijusių su investicijomis, vertės perskaičiavimo, kitos panašaus pobūdžio pajamos, neįtrauktos į kitas pozicijas.

Kitos sąnaudos apima įvairias sąnaudas, tokias kaip valiutos kursų pasikeitimo, paimtų paskolų, nuostolių iš balanso pozicijų, nesusijusių su investicijomis, vertės perskaičiavimo, mokėtinas baudas ir delspinigius už pavėluotus atsiskaitymus; ir kitas sąnaudas neįtrauktas į kitas pozicijas.

Pinigų srautų ataskaita

Pinigų srautų ataskaita sudaryta naudojant tiesioginį metodą. Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje ir bankuose. Gauti dividendai pinigų srautų ataskaitoje priskiriami investicinei veiklai, o išmokėti – finansinei veiklai. Gautos palūkanos parodomos investicinėje veikloje.

Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos nėra užskaitomi tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras verslo apskaitos standartas specifiskai reikalauja tokio užskaitymo.

Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuojamas Bendrovės ataskaitinio laikotarpio grynąjį pelną (nuostolius) padalijus iš vidutinio svertinio per ataskaitinį laikotarpį galiojančių išleistų akcijų skaičiaus.

Susijusios šalys

Šalys yra laikomos susijusiomis, jei viena šalis gali kontroliuoti kitą šalį arba turi reikšmingos įtakos kitai šaliai priimant finansinius arba veiklos sprendimus. Susijusios šalys – tai akcininkai, darbuotojai, stebėtojų tarybos ir valdybos nariai, jų artimi giminaičiai ir bendrovės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per vieną ar kelis tarpininkus kontroliuoja ar yra kontroliuojamos ataskaitą pateikusios Bendrovės, ar yra kontroliuojamos solidariai su Bendrove.

UAB DK „PZU LIETUVA“

BENDROVĖS KODAS 110057869, KONSTITUCIJOS PR. 7, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.**

(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

Įstatymų numatyti reikalavimai

Bendrovė turi laikytis Lietuvos banko reikalavimų, kurie apima minimalaus kapitalo, minimalaus mokumo, riboto investicijų skaičiaus, apskaitos bei atidėjinių vertinimo metodų reikalavimus.

Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose, išskyrus neapibrėžtus įsipareigojimus verslo jungimuose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad išteklių, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Bendrovės padėtį balanso sudarymo datą (koreguojantys įvykiai), yra atvaizduojami finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi aiškinamojo rašto pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

Norminių aktų laikymasis

Balanso sudarymo dieną Bendrovė atitiko Lietuvos Respublikos norminių aktų reikalavimus, keliamus draudimo bendrovių investicijų struktūrai.

2013 m. rugsėjo 30 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovė vykdė draudimo bendrovių mokumo atsargos reikalavimus.

Galimi būsimų laikotarpių įsipareigojimai ir pasižadėjimai

2013 m. rugsėjo 30 d. ir 2012 m. Bendrovė savo veikloje naudojo išnuomotus automobilius, patalpas ir kompiuterinę įrangą. Automobilių nuomos sutartys sudarytos su UAB „DNB lizingas“, UAB „SEB lizingas“ ir Bendrovės darbuotojais. Kompiuterinės įrangos nuomos sutartys sudarytos su UAB „Compservis“ dėl kompiuterinės technikos nuomos, su UAB „Baltnetos komunikacijos“ dėl serverių nuomos ir su UAB „Audatex Baltics“ dėl programinės įrangos nuomos. Draudimo veiklai vykdyti Bendrovė nuomojasi patalpas pagal sutartis su fiziniais ir juridiniais asmenimis.

Būsimas minimalias nuomos įmokas pagal sudarytas neatšaukiamas veiklos nuomos sutartis sudaro:

	<u>2013 m.</u>	<u>2012 m.</u>
Per vienerius metus	892 978	853 186

Kiti nebalansiniai įsipareigojimai

Kitus nebalansinius įsipareigojimus sudarė:

Eil Nr.	Įsipareigojimo pobūdis	Įsipareigojimo atsiradimo data	Įsipareigojimo termino pabaiga	Suma, ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Suma, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
I.	Suteiktos garantijos ir laidavimas	-	-	-	-
II.	Valdomas klientų turtas	-	-	-	-
III.	Įsipareigojimai paramai	2013 m.	2014 m.	5 000	142 865-

UAB DK „PZU LIETUVA“

BENDROVĖS KODAS 110057869, KONSTITUCIJOS PR. 7, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. RUGSĖJO 30 D.

(Visos sumos litais, jeigu nenurodyta kitaip)

Teisminiai nagrinėjimai 2013 m. rugsėjo 30 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nedalyvavo jokiose teisminėse procedūrose, kurios, vadovybės nuomone, turėtų reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

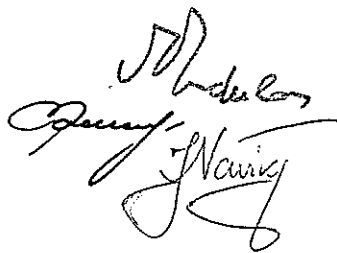
Ypatingos pajamos ir sąnaudos

Ypatingų pajamų ir sąnaudų per 2013 m. III ketvirtį ir 2012 m. Bendrovė nepatyrė.

Draudimo Bendrovės vadovas

Vyriausioji finansininkė

Vyriausiasis aktuaras

Marius Jundulas

Teresė Volček

Jurgis Navikas